

Хто нами править: уряди і парламенти, які ми вибираємо, або банкіри і спекулянти, яким до нас справи немає? З цього питання почався рух "Захопи Уолл-стріт!". Тепер хвиля докотилася до Європи.

Франкфурт-на-Майні, Берлін, Кельн - близько 40 тисяч чоловік вийшли в суботу, 15 жовтня, в 50 містах Німеччини на демонстрацію протесту проти засилля банків і фінансових спекулянтів. Школярі і сивоволосі "шестидесятники", вічні ліваки і доброчесні бюргери - всі вони вимагають урізувати владу фінансового капіталу. І це - тільки початок.

"Нас - 99 відсотків"

Такі плакати можна було побачити практично у всіх містах. 99 відсотків - це все ми, нормальні громадяни, 1 відсоток - це фінансові ділки. У Кельні антиглобалізм з руху Attac притягнув на площу триметрову надувну ляльку по імені Демократія - з підбитим оком.

Люди втомилися від слова "криза". Експерти сперечаються про те, хто винен. Одні говорять: фінансові ринки, банки, концерни. Вони грали в казино і програлися в пух і прах. Банкіри заперечують: це уряди жили в борг. В першу чергу адміністрація Буша, яка своїми гарантіями і обіцянками типу "кожному американцю - власне житло" роздула іпотечний міхур в Америці. Ясно одне: фінансові ринки давно вже відірвалися від реальної економіки, гроші робляться з грошей.

А простому платнику податків все одно. Він не розбирається в дериватах або "продажах без покриття". Але твердо засвоїв: рятувати країни, що влізли в неоплатні борги, будуть за його, платника податків, рахунок або за рахунок його внуків. В уряді немає грошей на

соціальні проекти, але тут же знаходяться сотні мільярдів для порятунку банків. "Тому що вони системоутворюючі, - твердять платнику податків, - тому що якщо обваляться банки, то обвалиться вся економіка". Тому на демонстрацію люди вийшли з плакатами, що закликають: не треба рятувати банки, рятуйте вкладника! А Клаудія Штумпе (Klaudia Stumpe) з Баварії пішла ще далі: вона відмовляється платити податки. Штумпе не хоче, щоб на її кровні гроші рятували банки і вели війни.

Банкам - прибуток, платникам податків - борги

"Європа як грецька трагедія", - з цієї постановки почалася демонстрація у фінансовому центрі Німеччини Франкфурті-на-Майні. Близько 5000 чоловік зібралися там біля будівлі Європейського центрального банку. У Франкфурті-на-Майні був і один з організаторів протесту Вольфрам Зінер (Wolfram Siener). Після виступу в ток-шоу на телебаченні він став популярний як поп-зірка.

Почалось все з Уолл-стріт "Мова йде про пряму демократію, - говорить Зінер, - про те, що громадяни мають право створити економічну систему, яка служила б їм, а не навпаки". У свої 20 років він - справжній філософ: "Дайте людям майданчик в інтернеті, поясніть їм, що таке свобода, і вони стануть вільні". Або як вам подобається такий вислів: "Ми живемо в світі без співчуття до людей". І конкретніше - про банки. Їх доведеться в черговий раз рятувати, як тільки Греції пробачать частину боргів. І грецькі державні облігації знеціняться. Ну, а хто наживався на скажених відсотках, хіба не банки? Означає, прибуток банкіри кладуть собі в кишеню, а розплачуватися за збитки доводиться простим людям?

Протестний інтернаціонал

Спершу над диваками з руху "Захопи Уолл-стріт!" сміялися. Але їх ставало все більше. І стало не до сміху. А вийти на вулиці у суботу призвали активісти руху за демократію в Іспанії. Їх почули не тільки в Європі, але і в далекій Австралії. Найцікавіше, що багато політиків навіть не приховують радощі з приводу масових протестів. Річ у тому, що так їм простіше не піддаватися диктату фінансових кіл.

В Берліні близько 10 тисяч чоловік зібралися перед відомством федерального канцлера. Біля Бранденбургських воріт вуличний актор надував гігантські мильні міхури. Мовляв, точно так і капіталізм - спочатку роздувається, як міхур, а потім лопається. На плакаті написано: "Якщо в народі немає хліба, хай їсть печення". Декілька демонстрантів намагалися розбити намети перед Рейхстагом. Але поліція акуратно, за руки і за ноги понесла їх з лужка перед парламентом разом з наметами.

Але 40 тисяч учасників на всю Німеччину - це нікчемно мало. В одному тільки Римі на вулиці вишли більше 100 тисяч чоловік. Річ в тому, що в Німеччині криза поки не торкнулася переважної більшості населення. У ФРН немає високого безробіття, як в Іспанії, тут не скорочують зарплати держслужбовцям і пенсії людям похилого віку, як в Греції. Але німці, особливо середній клас, бояться, що рано чи пізно їм доведеться

розпрощатися із звичним рівнем життя. Отже, говорять організатори протестів, все тільки починається. Наступного разу, за їх словами, і людей, і шуму буде більше.